

Lupascu Stefan

n. 11-VIII-1900, Bucuresti

d. 7-X-1988, Paris

88 de ani

Stefan Lupascu s-a nascut la Bucuresti la 11 August 1900. Dupa primele studii facute la Bucuresti, **in 1916 pleaca in Franta**, unde ramane toata viata, devenind cetatean francez. La Paris a terminat Lycée Buffon, cu Bacalaureatul in 1920 si apoi a urmat Facultatile de Stiinte si Litere dela Sorbona, obtinand intre **1924-1927: Certificats en Sciences et en Lettres à la Sorbonne**, iar in 1928 Licence ès Lettres à la Sorbonne [1].

In 1929 se casatoreste la Paris cu Georgette Ghica, iar in 1937 are loc a doua casatorie cu Yvonne Bosc.

Intre timp isi ia Doctoratul de Stat in Litere la Sorbonna in 1935, cu teza “*Du devenir logique et de l'affectivité*”, sub conducerea lui Abel Rey.

Intre 1946 – 1956 este angajat ca Cercetator la CNRS, dar e obligat sa paraseasca Institutul, deoarece lucrarile lui nu pot fi clasificate de diferitele Comisii.

La 12-III-1947, este facut Cetatean Francez, dupa 31 de ani.

In 1952 isi pune candidatura la Collège de France, dar fara succes.

In 1953 este Officier d'Académie de l'Éducation Nationale.

In 1961 Premiul Femina-Vacaresco este decernat lucrarii *Années obscures de Jésus* de Robert Aron, cu 7 voturi contra 4 date lucrarii *Les trois matières* de Stéphane Lupasco.

In 1976 este gravata o medalie de catre James Guitet, Clubul francez al Medaliei, pe o fata cu efigia lui Stefan Lupascu si pe cealalta cu formulele fundamentale ale Logicii tripartite.

In fine in 1984 primeste Premiul Academiei de Arte si Stiinte.

In 1987 este Membru Fondator al Centrului International de Cercetari si Studii Transdisciplinare (CIRET).

La 7-X-1988 a decedat la spitalul Montereau, Paris. In 1991 este facut post-mortem Membru al Academiei Romane [2].

Prin 1923 face cunostiinta cu Teoria Relativitatii a lui Einstein si devine pasionat dupa Stiinta [1].

“Este fascinat de faptul că această nouă teorie prezintă echivalența dintre materie și energie, de unde el trage concluzia că energia este substanța universală care stă la baza lumii”, explicand atat fenomenele fizice, cat si cele biologice si psihice”. Cum tot cam in acelasi timp iau avant Mecanica Cuantica, Structura Nucleului Atomic, Principiul de Incertitudine al lui Heisenberg si Natura Duala a Microparticulelor, care pun probleme fizicienilor si filozofilor in interpretarea clasica a fenomenelor, “Lupascu formuleaza o noua teorie a cunoasterii, bazată pe o logică trivalentă, cuprinsă în teza de doctorat “*Du devenir logique et de l'affectivité*”, la care adaugă și

un studiu suplimentar “*La physique macroscopique et sa portée philosophique*”, ambele publicate în 1935.

Gaston Bachelard, un distins filozof francez, care a scris interesante studii de filozofia Științei,

l-a apreciat mult pe Lupașcu. La scurtă vreme după apariția cărții lui Lupașcu “*Les Trois Matières*” la editura Julliard în 1960, Claude Mauriac a scris despre el că este “un Descartes al timpului nostru” care a creat un nou “*Discours de la Méthode*” [2].

Sistemele biologice sunt considerate de Lupascu supuse Principiului de Excluziune al lui Pauli, in timp ce procesele psihice constiente si inconstiente sunt compuse din trei sisteme: fizic (controlat de Principiul al II-lea al Termodinamicii), biologic (in care omogenizarea este potențializată și heterogenizarea este activată) și psihic (in care forțele antagoniste, de omogenizare și heterogenizare, sunt egale).

În 1963 Lupașcu a publicat la editura Julliard din Paris lucrarea intitulată “*Science et Art Abstrait*”. În această carte filozoful analizează fenomenul artistic în general, și cel al artei abstracte în particular. Într-un interviu acordat de Lupașcu dnei **Monica Lovinescu**, el mărturisește că a fost surprins de interesul pe care l-au arătat artiștii și în special pictorii abstracționiști pentru studiile și publicațiile sale. În această lucrare Lupașcu afirmă că noțiunea de eveniment înlocuiește în concepția modernă despre lume pe cea de element. Că orice obiect al lumii, de la cel studiat de microfizică până la cel studiat de astrofizică, se prezintă sub forma unui sistem complex energetic care îi determină proprietățile. Studiind diferitele sisteme care există în natură, Lupașcu ajunge la concluzia că ceea ce determină formarea și evoluția lor sunt tipurile de relații antagonice asociate cu ele. Această concluzie îi permite filozofului să definească trei tipuri de sisteme: un sistem în care există un antagonism simetric și două sisteme în care antagonismul este dominat de către unul sau altul dintre componenți.

Preocupările lui Lupașcu nu s-au oprit însă la estetică, este remarcabil faptul că una din ultimele sale lucrări, deosebit de interesantă, este “*L’homme et ses trois étiques*”, apărută în 1986 la Paris la editura du Rocher, aplică teoriile dezvoltate de filozof la etică, savantul aducând o contribuție valoroasă și în acest domeniu.

Timp de mai bine de 50 de ani Lupașcu a continuat să studieze și să aprofundeze această filozofie a sa, publicând vreo 15 cărți și un mare număr de studii, articole și conferințe de epistemologie, logică și filozofie [3].

Functii [2]:

- Redactor la “*Revista Filozofica*”, Paris.
- Membru al Comitetului de Redactie al revistei “*Ring des Arts*”, organul lui “*Cercle d’Art Contemporain*”, Zürich.
- Membru al Conseil de Rédaction de la revue “*3e Millénaire*” .
- Membru al Société Française de Philosophie, du Groupe Français d’Historiens des Sciences et de la Société Française d’Esthétique ;
- Membre d’honneur de l’Académie Roumano-Américaine des Sciences et des Arts (ARA).

Publicatii mai importante [2]: 51 articole si studii.

Traduceri in [2]: Spaniola: 4; Germana, Italiana, Portugheza cate una; in Romana: 2.

Participari [2] in: reviste (4), carti (5).

Coloquievii consacrate operei lui Stefan Lupascu [2]: 4.

Articole si Studii critice ale altora (selectie) [2]: 97.

Résumé en français - données biographiques: [2]

1900: Né le 11 août 1900 à Bucarest, Roumanie.

1916: Arrivée en France où il vivra jusqu'à la fin de ses jours. Études au lycée Buffon, Paris.

1920: Baccalauréat.

1924-1927: Certificats en sciences et en lettres à la Sorbonne.

1928: Licence ès Lettres à la Sorbonne.

1929: Mariage à Paris avec Georgette Ghica.

1935: Doctorat d'Etat ès Lettres à la Sorbonne, *Du devenir logique et de l'affectivité*, sous la direction d'Abel Rey.

1937: Mariage à Paris, en deuxièmes noces, avec Yvonne Bosc.

1946-1956: Chargé de Recherche au CNRS. Stéphane Lupasco est obligé de quitter le CNRS car ses travaux sont considérés comme inclassables par une commission ou une autre.

1947: Naturalisé français le 12 mars 1947.

1952: Candidature, sans succès, au Collège de France.

1953: Officier d'Académie de l'Éducation Nationale.

1961: Le prix Femina-Vacaresco est décerné aux *Années obscures de Jésus* de Robert Aron, par 7 voix contre 4 à *Les trois matières* de Stéphane Lupasco.

1976: Médaille gravée par James Guitet, Club Français de la Médaille ; elle comporte, sur une face, l'effigie de Stéphane Lupasco et, sur l'autre, les formules fondamentales de la logique du tiers inclus.

1984: American Academy of Arts and Sciences Award.

1987: Membre fondateur du Centre International de Recherches et Études Transdisciplinaires (CIRET).

1988: Décédé le 7 octobre 1988.

1991: Membre de l'Académie Roumaine (post-mortem).

Experienta profesionala:

- Rédacteur à la "Revue philosophique", Paris.
- Membre de Comité de Rédaction de la revue *Ring des Arts*, organe du Cercle d'Art Contemporain, Zürich.
- Membre du Conseil de Rédaction de la revue "3e Millénaire" .
- Membre de la Société Française de Philosophie, du Groupe Français d'Historiens des Sciences et de la Société Française d'Esthétique ; Membre d'honneur de l'Académie Roumano-Américaine des Sciences et des Arts (ARA).

Bibliografie:

1 - <http://sfm.asm.md/ftm/vol1nr4/patrimoni%20stiintific.pdf/>

2 - Stéphane **Lupasco** - Bio-bibliographie par Basarab Nicolescu - Ciret_ - Biographie <http://ciret-transdisciplinarity.org/bulletin/b13c19.php/>

20 oct. 2012 ... Membre de la Société Française de **Philosophie**, du Groupe Français d'Historiens des Sciences ... **Science** et art abstrait, Julliard, **Paris**, 1963. .... Constantin Noïca, **Stefan Lupascu**, Centre d'Information et Documentation en ...

CIRET = Centre International de Recherches et études Transdisciplinaires.

Stéphane Lupasco - bio-bibliographie - établie par Basarab Nicolescu.

3 - Patrimoniul științific 59 - 62: **Fizica și Tehnologiile Moderne**, vol. 1, nr. 4, 2003: **“Stefan Lupascu - filozof și interpret al științei și artei moderne”** Mircea Sabau, PhD, **Universitatea din Chicago.**

4 - Web Results

http://search.tb.ask.com/search/GGweb.jhtml?searchfor=Stefan+Lupasco+Philosophe+and+Scientist+in+Paris&cb=YO&p2=%5EYO%5Exdm414%5EYYA%5Eus&n=781AA5E2&qid=36c371bbe3b2485ca5c2bae622e2343e&ptb=6A9CD0D4-AA62-4469-A012-838AB8840655&ct=PN&si=bing_email-search-us-gmail-phrase-7135735268&pg=GGmain&ots=1430202949712&ss=sub&pn=2&st=hp&tpr=sbt

[Stéphane Lupasco — Wikipédia](#)

http://fr.wikipedia.org/wiki/St%25C3%25A9phane_Lupasco

[Stéphane Lupasco - Bio-bibliographie par Basarab Nicolescu - Ciret](#)

<http://ciret-transdisciplinarity.org/bulletin/b13c19.php>

[Romanian Philosophy: Romanian Philosophy. An Extremely Short ...](#)

<http://romanianphilosophy.blogspot.com/2007/07/romanian-philosophy-overview.html>

[Basarab Nicolescu - Transdisciplinarité - Articles et Etudes - lpnhe](#)

<http://lpnhe.in2p3.fr/theorie/BNTTArt.html>

[Stefan Lupascu și terțiul inclus - Fundatia România Literara](#)

http://www.romlit.ro/stefan_lupascu_i_tertiul_inclus

[Basarab Nicolescu - Transdisciplinarity - Interviews](#)

http://basarab-nicolescu.fr/tw_interviews.php

[Basarab Nicolescu - Transdisciplinarity - Articles and Studies ...](#)

http://basarab-nicolescu.fr/tw_articlesstudies.php

[Bachelard et Lupasco. Logiques, dialectiques et mécaniques ...](#)

http://www.academia.edu/8986316/Bachelard_et_Lupasco_Logiques_dialectiques_et_m%C3%25A9c...

[Romanian-Jewish Topics: \(Part two of two\)](#)

<http://www.romanianstudies.org/content/2009/05/romanian-jewish-topics-part-two-of-two/>

[Stefan Lupascu](#) http://www.crifst.ro/noema/doc/2002_09.pdf

[Only Shouts and Whispers ~ Doar Strigate si Soapte](#)

<http://system.lm-ns.org/index.php/proc/article/download/1128/1000>

[Daniela Maci - Facultatea de Stiinte Socio-Umane](#)

<http://socioumane.ro/blog/annalesphilosophici/files/2012/05/Daniela-Maci.pdf>